

SIMON MONAHUL

SFÂNTUL
NICHIFOR LEPROSUL,
FĂCĂTORUL DE MINUNI
(1890 – 1964)

Ediție îngrijită de Cătălin Grigore
traducere din limba greacă de Elena Dinu

Editura Iona
București, 2020

Editor și redactor: Cătălin Grigore

DTP: Alexandra Grigore

Coperta 1: Icoană a Sfântului Nichifor Leprosul,
pictată de ieromonahul Luca, Mănăstirea Xenofont,
Sfântul Munte Athos.

© Editura Iona, 2020, pentru prezenta ediție.
Toate drepturile rezervate.

Traducerea s-a făcut după ediția a opta a cărții.

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ο ΛΕΠΡΟΣ Ο
ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

© Σίμων Μοναχός, 2004-2014

Κυρίλλου Λουκάρεως 6, 114 71 ΑΘΗΝΑ

Τηλ. επικοινωνίας 210-6449.300

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,
ΣΚΗΤΗ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ, 63ο 86 ΚΑΡΥΑΙ,
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ.

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca
Națională a României.

„Fiule, în rugăciunea ta,
să te prihănești pe tine însuși.”

Cuviosul Nichifor

Zicea Avva Agathon:
„De mi-ar fi fost cu putință să aflu
un bubos (lepros) să-i dau trupul meu
și să-l iau pe al lui, bucurie aș fi avut,
căci aceasta este dragostea cea desăvârșită.”

Patericul Egiptean

Troparul (glasul al 3-lea)

De nevoințele lui Nichifor Leprosul și îngerii s-au uimit, căci ca un alt Iov, prin răbdare și mai presus de fire pătimiri, pe Dumnezeu l-a slăvit, cu mucenicia bolii încununându-se. Acestuia cu credință să-i strigăm: Bucură-te, dreptarul monahilor; bucură-te, ocrotitorul bolnavilor; bucură-te, că sfintele tale moaște harul tămăduirii l-au dobândit.

Condacul (glasul al 2-lea)

Durerea și stricăciunea cea trupească nesocotindu-le, ca un vultur către ceruri te-ai avântat, cinstite Nichifore, mijlocitorul leproșilor. Și ca o biserică de Dumnezeu sfințită, luminat-a credincioșilor prin multa pătimire sufletul tău.

INTRODUCERE

Cu mulți ani în urmă, am început să vizitez Spitalul de Boli Infecțioase aflat în suburbia Sfânta Varvara din Atena și să petrec cât mai mult timp cu puțință alături de acei bolnavi. Astfel, i-am cunoscut bine și m-am legat de ei. Erau oameni pecetluiți de chinul bolii și al uitării de către ceilalți, însă și de binecuvântata smerenie. Cu credință, cu nădejde în Dumnezeu și cu marea lor răbdare și-au curățit sufletele și au primit har, deși mulți dintre ei erau schilodiți trupește.

Acolo l-am cunoscut pe Sfințitul Părinte Evmenie, care mai târziu a devenit mult-prețuitul și mult-iubitul meu părinte duhovnicesc, un om plin de har și de Duh Sfânt, cu mari vârtuți și harisme.

„Părințelul” nostru avea ca povățuitor duhovnicesc pe un mare Sfânt ascuns, pe Cuviosul Nichifor. Acesta era lepros, dar plin de mireasmă dumnezeiască, orb, însă văzător al luminii celei mai presus de minte și al sfințelor descoperiri, neputincios, dar aflat în neconținută trezvie și rugăciune. De aceea, și sfințele sale moaște răspândesc până astăzi bună-mireasmă.

Pe acest vas strălucitor al harului și luceafăr luminos al tuturor bunelor-făptuiri și mai cu seamă al răbdării, pe acest înger pământesc și om ceresc, am simțit o sfântă necesitate de a-l pune în lumină,

cu binecuvântarea și sfințele sale rugăciuni, pentru a fi cunoscut de întreaga Biserică Drept-Slăvitoare.

Lucrarea a fost destul de anevoioasă, însă am avut parte încă de la început de ajutorul Sfântului Părinte.

Cuviosul Nichifor s-a născut în anul 1890 și a adormit în anul 1964. Rudele primare, frații sau verii lui, care ar fi putut să ne ofere informații importante despre acesta, nu mai erau în viață. Nici majoritatea celor care îl cunoscuseră în leprozeria din insula Hios și în Spitalul de Boli Infecțioase din Atena nu erau de găsit. Cei care mai rămăseseră erau răspândiți în întreaga Grecie, în Sfântul Munte și în străinătate. Am cercetat atunci și i-am găsit pe câțiva care ținuseră legătura cu el. Unul mă îndrepta către altul, ca într-un cerc, de parcă mâna sfântă a Cuviosului Nichifor mă călăuzea în această lucrare mărunță însă dificilă, căci distanțele de străbătut erau mari, se cerea deci mult timp și multă osteneală. Dar, slavă lui Dumnezeu, cu ajutorul Preasfintei și al Sfântului Părinte, totul a decurs bine.

Sunt dator să mulțumesc aici părintelui meu duhovnicesc pentru sprijinul oferit de-a lungul scrierii și finalizării lucrării de față.

De asemenea, calde mulțumiri se cuvin Preasfințiților Mitropoliți Eftimie de Ahelaos, Nichifor de Lefkada și Ithaca și Neofit de Morfu, Preacuviosului Arhimandrit Nicodim Giannakopoulos, Cuviosului Iustus Monahul și cărturarului Ioannis Spiropulos, care cu multă bunăvoință mi-au trimis mărturiile lor scrise despre Sfântul Nichifor.

Exprim aceleași mulțumiri și către toți părinții și frații care s-au ostenit și au participat în diferite moduri, ajutând la culegerea și organizarea materialului și la editarea prezentei cărți.

Fie ca Domnul Dumnezeu să le răsplătească dragostea și bunăvoirea cu care toți aceștia și-au adus contribuția.

Închei cu o smerită și călduroasă binecuvântare: fie ca Părintele nostru, de Dumnezeu purtătorul Cuviosul Nichifor, să se roage neîncetat Domnului pentru toți cei care citesc cu evlavie sfânta sa viață.

Scrisă la Schitul Sfântul Panteleimon
din Sfântul Munte, în luna august,
anul mântuirii 2003,
de către cel mai neînsemnat dintre monahi,
Simon

NOTĂ LA CEA DE-A OPTA EDIȚIE

În urma celor șapte ediții ale cărții, deosebita personalitate a Cuviosului Părinte Nichifor a devenit cunoscută și îndrăgită de multă lume. Povestea impresionantă și dramatică a vieții sale a atins credincioși de toate vârstele și categoriile sociale, atât din Grecia cât și din străinătate. Îmbrățișându-l cu mare evlavie, mulți oameni îi cer ajutorul și rugăciunile, iar Sfântul le răspunde.

Mărturii despre mijlocirile sale minunate nu au încetat să apară chiar după prima ediție a cărții, făcând ca fiecare dintre următoarele ediții să fie mai bogată ca cele anterioare. Ni s-a povestit despre oameni care s-au tămăduit de forme grave de cancer, despre nou născuți prematur cu probleme severe de sănătate, care s-au vindecat, despre un copil de paisprezece ani care, paralizat în urma unei scufundări în mare, a început să meargă.

Punând acum înaintea bunilor și iubiților noștri cititori cea de-a opta ediție, ne încercăm o deosebită bucurie și emoție pentru că Sfântul Părinte își face simțită și vie prezența în viața noastră.

Nădăjduim ca și noii cititori care vor cumpăra cartea, să aibă parte de aceleași și chiar mai multe faceri de bine de la Domnul, pentru rugăciunile Cuviosului Nichifor.

M.S.

DREPTII ÎN VECI VOR FI VII

Dacă suferința, întristările și încercările ar fi îndepărtate din viața oamenilor, atunci sfințenia ar aparține numai îngerilor. Acest adevăr, care este principiul de viață al credinței noastre ortodoxe, l-a cunoscut bine Monahul Nichifor Tzanakakis, mutat la Dumnezeu pe 4 ianuarie 1964.

Pe numele său de mirean Nicolae, Părintele Nichifor s-a născut la Hania în anul 1890 din părinți credincioși. Îmbolnăvindu-se de lepră, nu a socotit aceasta un blestem, ci o aleasă binecuvântare a Cerului și o chemare personală a lui Hristos. De aceea, la vârsta de șaptesprezece ani, a părăsit meleagurile natale pentru a merge să se închine la Locurile Sfinte și îndeosebi la Golgotha sau Locul Căpățânii, unde Hristos a sfințit prin pătimirile lui suferința care a devenit astfel simbolul celor ce biruiesc întristările și necazurile vieții. De acolo, din acel noian nemărginit al neînfricării și al răbdării, Părintele Nichifor a luat curaj și răbdare, pentru a purta la înălțime, la mare înălțime, propria sa cruce, vreme de patruzeci și opt de ani ca monah.

În 1914 s-a internat la leprozeria din Hios, fiind tuns în monahism, doi ani mai târziu, de către Sfântul Cuvios Antim Vaghianos († 1960). Cine poate înșirui frumoasele nevoițe duhovnicești din noua lui viață? Deși trupul îi devenea neputincios de la o zi la alta,

omul lăuntric i se înnoia cu Duhul. Boala îi atinsese mădularele trupului, ochii, mâinile, picioarele, iar în ultimii ani nu se mai putea mișca. Acest om vrednic de cinstire s-a curățit de orice patimă și răutate, ajungând la nepătimire și la desăvârșită ascultare de voia lui Dumnezeu și a părintelui său duhovnicesc, devenind, în sensul cel mai înalt, omul rugăciunii fierbinți.

Dar nici în ceea ce privește propovăduirea nu era mai prejos. Nu avea un cuvânt cu putere, dar cu dumnezeieștile lui bune-făptuiri și cu zâmbetul său larg grăia mai bine decât cel mai puternic propovăduitor. De aceea, chilia îi devenise cristelnița botezului duhovnicesc: acolo primeau întărire atât cei bolnavi cât și cei sănătoși. Părinți având o deosebită pregătire duhovnicească, ca părintele Ilie Mastroiannopulos, mulți dintre membrii revistei „Viața”, Bătrânii Paraskevopulos și Gavriil Dionisiatul și mulți alții socoteau cercetarea Părintelui Nichifor o binecuvântare de la Dumnezeu. Pentru toți aceștia și pentru noi, Părintele Nichifor a fost o oază duhovnicească în Sahara acestei vieți, de aceea, adormirea sa ne-a adus o negrăită întristare, dar și bucurie, căci credem că am dobândit un fierbinte mijlocitor către Domnul, care să ne păzească de cursele celui viclean.

Veșnică să-ți fie sfânta pomenire, căci dreptii în veci vor fi vii!

Smeritul tău fiu duhovnicesc,
Monahul Sofronie (Saridakis) de la
Mănăstirea Sfântul Nichita

O VIAȚĂ BINE-PLĂCUTĂ LUI DUMNEZEU

În anul 1890, Creta cea dătătoare de sfinți a dat naștere încă unui fiu ales al Bisericii noastre, Monahului Nichifor. Cuviosul, după numele său de mirean Nicolae Tzanakakis, s-a născut în satul Sirikari.

Satul Sirikari este cunoscut pentru faimoasa trecătoare Tsihliano, pentru marea frumusețe a peisajului și pentru minunata petrecere din pădurea de castani care are loc în fiecare an de praznicul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu din ziua de 15 august. Sirikari este un sat de munte, aflat în vestul ținutului Hania, cu o climă sănătoasă, cu păduri frumoase, cascade și izvoare, peșteri și trecători. Acest sat are o caracteristică rar întâlnită: este împărțit în doisprezece „vecinătăți” ce poartă numele primelor familii sălășluite aici. Fiecare dintre aceste familii a zidit câte o mică biserică în cinstea Sfântului ei ocrotitor, astfel încât satul este împodobit astăzi cu aceste biserici. „Vecinătatea” Kostoghianiților, în care micul Nicolae a văzut pentru întâia oară lumina zilei, deține trei biserici: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil și Sfântul Efrem.

Acolo s-au auzit primele scâncete ale pruncului. Acolo au curs primele sale lacrimi de copil, care mai târziu s-au prefăcut în lacrimi de durere, iar apoi

MĂRTURII

Mărturia Înaltpreasfințitului Mitropolit Eftimie de Ahelaos

Între anii 1955-1965 am fost secretar general al Organizației Mondiale a Tineretului Ortodox Syndesmos. În perioada în care eram diacon (1962-1963), am vizitat Spitalul de Boli Infecțioase Sfânta Varvara, unde am slujit Sfânta Liturghie. După Liturghie, am fost condus într-o cămăruță în care stătea monahul Nichifor, lepros, orb și ținut la pat. Nu-l cunoșteam și nu mă cunoștea. A fost prima și singura dată când ne-am întâlnit.

Am început îndată cu ușurință o conversație duhovnicească. M-a impresionat faptul că lepros și orb fiind, participa cu atâta interes și vioiciune la discuție, încât el vorbea mai mult decât mine. Îmi amintesc că nu îl obosea deloc dialogul.

De-a lungul discuției, o deosebită surprindere mi-a provocat-o următorul fapt, pe care mi-l și amintesc după atâta timp. Datorită funcției mele de secretar general al organizației menționate, aveam legături cu Patriarhul Ecumenic, Preafericitul Atenagora, precum și cu alți patriarhi, arhierii și demnitari ai Ortodoxiei. Nu i-am vorbit despre acest lucru Părintelui Nichifor, însă poate era informat despre această funcție a mea. Nu știu. La un moment

dat, în chip cu totul neprevăzut, monahul lepros și-a exprimat următorul gând: „Unii clerici își închipuie că vor ajunge patriarhi!”

Aceste cuvinte m-au uimit pentru că era ca și cum mi-ar fi citit un gând care îmi stăruia în minte din nu știu ce pricină și se strecurase ca un vierme înlăuntrul meu la vremea aceea. Întâmplarea m-a făcut să cred că leprosul Nichifor, în ciuda întunericii ochilor săi și pentru îndelungata lui suferință, primise de la Preasfântul Duh harisma înainte-vederii. Și acum cer mijlocirea și rugăciunile sale!

17 septembrie 2002

Mărturia Arhimandritului Nicodim Giannakopulos

L-am cunoscut pe Părintele Nichifor în anul 1961 la Spitalul de Boli Infecțioase, care la vremea aceea era leprozerie. Mergeam acolo cu un grup de tineri, împreună cu diaconul, pe atunci, devenit mai târziu Mitropolit al Halkidei, Înaltpreasfințitul Nicolae Selentis. Acesta ne îndemna să dăruim puțină bucurie fraților noștri bolnavi, izolați de societate, să îi îmbrățișăm, să mâncăm cu ei din aceeași farfurie, să ne împărtășim cu Sfintele Taine în urma lor⁴.

Unul dintre acești leproși era și Părintele Nichifor. Purta vădit semnele bolii. Orb, deformat, cu trupul neputincios. Însă îndată simțeau că din trupul acela ieșea o putere duhovnicească, o râvnă dumnezeiască, o nesfârșită dragoste și o pace care te copleșeau cu totul.

⁴ Tratamentul pentru lepră se descoperise deja, precum se menționează în carte, în anul 1947 (n. ed.).

MINUNI

Părintele Evmenie a povestit că într-o seară, după ce l-a pregătit pe Părintele Nichifor de culcare, a mers și el în chilie să se odihnească. Dar nu putea dormi. Avea o mare neliniște că poate n-a făcut ceva cum trebuie sau că n-a stins focul în chilia Cuviosului. Acestea și multe altele îi treceau prin minte.

Astfel că s-a ridicat și s-a îndreptat spre chilia Părintelui Nichifor. Ca să nu-l deranjeze, în caz că acesta adormise, a socotit că era mai bine să nu bată la ușă, nici să ceară binecuvântarea: „Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuule, miluiește-ne pre noi”, așteptând să primească răspunsul „Amin” ca să intre, după cum se obișnuiește între monahi. Deci a deschis cu băgare de seamă ușa, și ce i-a fost dat să vadă?! Părintele Nichifor era înălțat ca la un metru în văzduh, rugându-se cu mâinile ridicate. Chipul său strălucea mai puternic decât soarele.

Zărind această priveliște cu adevărat înfricoșată, Părintele Evmenie a închis cu mare atenție ușa, fără să spună un cuvânt și s-a întors îndată la chilie. Acolo a căzut cu fața la pământ și a început să plângă cu amar, cugetând că poate l-a mâhnit pe Cuvios pentru că nu a bătut la ușă și l-a văzut în acea minunată și tainică stare. Dar plângea și de bucurie, pentru că văzuse cu ochii săi cât de mare și de îmbunătățit

era Părintele său duhovnicesc. Dimineața, mergând după cum obișnuia să-i slujească, i-a pus metanie până la pământ și i-a cerut iertare pentru nebagarea de seamă. Acela, cu un ușor surâs, l-a iertat îndată și i-a spus să nu destăinuie nimănui cele văzute, câtă vreme el se va afla în viață.

Tot Părintele Evmenie a povestit că într-o seară, după mulți ani de la adormirea Părintelui Nichifor, pentru că avea mulți țânțari și alte insecte în chilie, s-a gândit că ar fi bine să închidă ușile și fereastra și să golească înăuntru o sticlă întregă de insecticid puternic ca să le omoare. Apoi s-a întins să doarmă. Nu s-ar mai fi trezit niciodată dacă nu i s-ar fi arătat Părintele Nichifor care l-a trezit, l-a luat de mână și l-a scos din chilie. Înainte ca Părintele Evmenie să-și dea seama ce se petrecuse, acela i-a spus: „Copilul meu, să nu intri în chilie dacă mai întâi nu deschizi ușile și fereastra ca să se aerisească bine.” Îndată după aceea a dispărut.

Când, după un oarecare timp, Părintele Evmenie și-a revenit și a înțeles minunea, i-a mulțumit din toată inima Părintelui său drag că îl scăpase de la moarte sigură.

Părintele ieromonah Amfilohie de la Mănăstirea Sfânta Paraskevi din Megara a povestit că într-o zi, stând în chilie, a simțit o mireasmă. S-a uitat în dreapta și-n stânga, dar n-a putut afla de unde venea acea mireasmă, care devenea tot mai puternică. La un moment dat, privirea i s-a ațintit asupra unui plic mare și gros. L-a deschis și a găsit înăuntru o părticică de sfinte moaște ce răspândea o mireasmă

de nedescris, și un bilet pe care scria: „Părintele Nichifor Tzanakakis, 4. 01. 1964”.

Acea părticică aparținea unui alt ieromonah, care o trimisese la mănăstire pentru a fi păstrată până avea să se întoarcă. Când părintele Amfilohie a scos-o din plic și a așezat-o cu mare evlavie într-un loc în care ținea și alte sfinte moaște, atunci s-a mai împuținat mireasma.

Monahul Calinic din Sfântul Munte a mărturisit: „Când am primit o părticică din sfintele moaște ale Părintelui Nichifor, aceasta izvora o bună mireasmă. Însă apoi a încetat. Într-o zi, deschizând cutiuța unde se aflau moaștele ca să mă închin, i-am spus Cuviosului: «Sfinte al meu, eu sunt nevrednic, însă te rog, nu te scârbi de mine, păcătosul, și mai cercetează-mă o dată cu mireasma ta.» Și – o, minune! – părticica a început iarăși să răspândească acea bună mireasmă. După câteva zile, mergând iarăși să mă închin, cum am deschis cutiuța, chilia s-a umplut de bună-mireasmă. Acest lucru m-a însuflat îndată să scriu următoarea cântare: «Viu chipul buneii-săvârșiri arătându-te, Părinte, cu Iov întru răbdare te-ai asemănat, întristări ai îndurat și lui Dumnezeu bine ai plăcut, încât și după moarte bună-mireasmă ai izvorât.»”

Ieromonahul Matei ne-a povestit că ieromonahul Epifanie, care a fost numit proistamen al Bisericii Spitalului de Boli Infecțioase din Atena după adormirea Cuviosului Evmenie, a aflat într-o cutie părți din moaștele Părintelui Nichifor. Atunci,

ieromonahul Matei l-a rugat: „Aș vrea să îmi dai și mie o părticică din sfintele moaște.” Părintele Epifanie i-a răspuns: „Îți voi aduce eu însumi, când voi veni în Tesalonic.”

Și, cu adevărat, la scurtă vreme după aceea, i-a dus o părticică pe care au așezat-o într-o cutiuță, pe masă, după care au aprins o lumânare. După puțin timp a venit un alt preot în vizită la părintele Matei. Când a văzut sfintele moaște, s-a închinat și l-a întrebat: „Ale cui sunt aceste moaște care miroso atât de frumos?” „Eu”, povestea părintele Matei, „nu prea l-am crezut, dar ne-am ridicat și am mers împreună să ne închinăm. Într-adevăr, izvorau bună mireasmă, și din ce în ce mai puternică. Acest lucru a ținut câteva zile. M-am închinat de-a lungul timpului la moaștele multor sfinți, însă pentru prima dată mi s-a întâmplat aceasta.”

Un cleric chinuit de cineva printr-un proces îndelungat, a cărui situație ajunsese până la Areopag, ne-a relatat:

„În octombrie 2003, înainte de a începe audierea, l-am chemat în ajutor pe Părintele Nichifor. Cuviosul mi-a ajutat în așa fel încât procurorul a cerut ridicarea acuzației și am fost declarat nevinovat.”

Domnul Teodor Giannakis ne-a povestit următoarea întâmplare minunată:

„Aveam odată un proces important. Fusesem implicat într-o situație nefericită și m-au chemat la tribunal să plătesc o sumă uriașă, de zeci de milioane de drahme. Deși în primă instanță am fost condamnat, când procesul a ajuns la curtea de apel,

la 10 mai, i-am cerut Părintelui Evmenie, care avea moaștele Părintelui Nichifor, să îmi dea o părticică. I-am spus: «Eu, părinte, l-am îngrijit pe Cuviosul Nichifor: l-am spălat, l-am îmbrăcat, i-am gătit, i-am curățat urechile, iar acum, când am atâta nevoie, vreau să-mi ajute.»

Mi-a dat două părțile, pe care le-am luat cu mare evlavie, le-am sărutat și le-am purtat cu mine la tribunal. Înainte de a începe procesul l-am rugat fierbinte în taină pe Părintele Nichifor să mă ajute în acel moment greu. Și – o, minune! – procurorul a dispus ridicarea acuzației și am fost declarat nevinovat. Îi mulțumesc din adâncul inimii Părintelui meu că și de această dată mi-a ajutat, ca și atunci când trăia, deși au trecut atât de mulți ani de la adormirea sa.”

Constantin M. din Atena, ne-a relatat:

„Într-o noapte de iunie a anului 2002, mai degrabă spre zorii zilei, am visat că locuiam într-o casă cu două camere. Într-o cameră locuia Părintele Nichifor, iar în cealaltă eu. Stând în camera mea, vorbeam tare cu cineva. Apoi am intrat în camera în care locuia el și i-am zis cu glas voios: «Bună ziua, Părințelul meu!», după care m-am plecat cu evlavie și i-am sărutat mâna pe patul unde stătea întins.

Atunci s-a întors către mine și cu un glas părintesc, liniștit și deslușit, mi-a spus: «Copilul meu, cu colita ulceroasă pe care o ai, trebuie să fii mai calm. Vezi că iarna ești mai bine? Asta pentru că ești mai liniștit.» Mi-am zis în gând: «Cât de clar vorbește astăzi părintele!» Apoi l-am văzut că s-a ridicat, s-a

CUPRINS

INTRODUCERE	5
NOTĂ LA CEA DE-A OPTA EDIȚIE	8
DREPTII ÎN VECI VOR FI VII	9
O VIAȚĂ BINE-PLĂCUTĂ LUI DUMNEZEU	11
Primii ani	12
Lepros în insula Hios	18
Monah alături de Sfântul Antim	22
Ultimii ani ai Cuviosului Nichifor, la Atena	31
Adormirea Cuviosului Nichifor.....	37
MĂRTURII	39
MINUNI	53

Sfântul Nichifor în ultimii ani ai vieții, în chilia sa de la Spitalul de Boli Infecțioase Sfânta Varvara din Atena.

Camilafca Cuviosului.

Schima lui monahală.

Comenzi online:

www.edituraiona.ro

Tel.: 0724490846

E-mail: edituraiona@gmail.com